

ISSN 1331 - 6109

TAU

LIST FRANJEVAČKE MLADEŽI

Reportaža: MARŠ '03

Pismo pozdrava FSR-u

Popravljati crkvu s
Klarom

BROJ 3 / GODINA XI / RUJAN 2003. / CIJENA 6 KN

A i V

*"I mir Božji koji je iznad svakog razuma
čuvat će srca vaša i vaše misli u Kristu Isusu."*

Fil 4,7

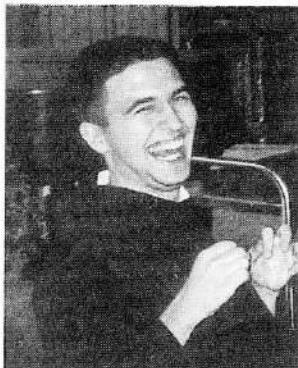
uvodnik

Mili moji,

Jel vam ljeto? Pitao bi jedan svima nama dobronamznani framaš. Čini mi se da nas ljeto sve što ono nosi polako pozdravlja i najavljuje nešto manje temperature, za razliku od nedavnih 35-40°C. No, za vas, ljeto-nostalgičare, ovaj broj "TAU-a" kojeg imate u rukama, okupan je ljetnim temama i aktivnostima framaša. Ipak, između već stalnih rubrika izdvojio bih neke.

Tako, i u ovom broju nastavljamo sa sv. Klarom u godini koja je njoj posvećena, na 750. godišnjicu njezine smrti. Osim toga, preporučam svima, a posebno novim i mlađim framašima intervju s Leonom, legendom nad legendama FRAME. Mogao bih sad nabrajati puno toga, ali vjerujem da vi spadate u skupinu onih koji "TAU" pročitaju u cijelosti (pogledajte anketu), a ne onih koji gledaju samo fotografije.

Mnoge od vas ču vidjeti na kapitulu u Varaždinu i na obećanjima, čemu se unaprijed od srca radujem. Stoga, do čitanja u prosincu, srednjoškolcima i studentima: sretno! (prvima s kontrolnima, a drugima s ispitima).

Puno vas
voli

Sike

TAU - LIST FRANJEVAČKE MLADEŽI

List izdaje: Provincijska središnjica Franjevačke mlađeži Provincije sv. Ćirila i Metoda

Glavni i odgovorni urednik: Siniša Pucić

Uredničko vijeće: Marta Bogdan, Ana Fruk, Petar Horvat, Tomislava Kekez, Dora Novosel, Domagoj Petrić

Adresa uredništva: Kaptol 9, 10 000 Zagreb, Hrvatska, Tel./fax: 01/481-48-24. E-mail: tau-frama@net.hr

Broj žiro računa: 2484008-1101108180

Pretplata: Godišnja pretplata za 4 broja iznosi 24 Kn

Rukopisi i fotografije vraćaju se u dogovoru s uredništvom.

Tisk: Offset - Markulin / Lukavec

SADRŽAJ

4 MEDITACIJA:

*Blagoslovljen bud!
Gospodine, koji si
me stvorio*

7 REPORTAŽA:

MARŠ '03

12 PRAVILA FSR-a

14 POVIJEST FRAME: '96

16 INTERVIEW:

Leon Tomkić

20 PREDSTAVLJANJE:

Frama Osijek - Tvrdja

28 POPRAVLJATI CRKVU S KLAROM

Blagoslovljen budi Gospodine koji si me stvorio

Jesam li sretan što sam čovjek? Mogu li reći da mi je drago što živim s ljudima? U ovom vremenu? U svom narodu? Jesam li radostan što imam ime, prezime, spol? Ako sam krščanin i katolik živim li vjeru koju sam dobio na dar u sakramentu krštenja?

Znamo na koji način dolazi čovjek na ovaj svijet. Najčešće poznajemo vlastite roditelje i svjesni smo da nosimo nasljedstvo tolikih prije nas, a opet, različiti smo i neponovljivi kao pojedinci. Svojim odrastanjem više ili manje prepoznati smo kao djeca roditelja, ali i svjesni da stvaramo nešto sasvim originalno svojim životom bilo zbog odrastanja, školanja, promjenom stanovanja... načinom života... Zašto je tako najčešće ne znamo ali znamo da jesmo, da živimo, da smo muško ili žensko. Neki bi možda rekli da je nama vjernicima lakše jer otkrivamo u Božjoj Riječi zašto čovjek postoji, te na koji način je stvoren i zašto živi. Kažem lakše, ali sam svjestan da u odrastanju otkrivamo da nam i nije baš jasno zašto tako mora biti. Postoje

lomovi u životu kada možemo izgubiti i smisao i volju za životom. Postavljamo pitanje ZAŠTO? - Zašto živimo, zašto baš sada, zašto u određenoj obitelji, kulturi, naruđu, zašto sam muško ili žensko, zašto moram učiti, mučiti se a sve na kraju završava smrću?

Zašto smrt ako smo djeca Božja? Vjerujem da i svatko od nas ima ili je imao još mnogo zašto.

Možda bi bilo dobro da razmislimo o prvotnom pitanju zašto živim(o), jer pretpostavljam da prihvaćamo barem jednu istinu da nismo stvoreni na svoju sliku, da nas nije nitko pitao želimo li živjeti, već smo jednostavno stavljeni u ovaj svijet kao bića koja razumi-

ju, govore, smiju se, plaču, razmišljaju... Stavljeni smo u ovaj svijet da budemo ljudi, te da se kao takvi ostvarujemo. Očito je da je netko tako odlučio. Nisu to bili moji roditelji budući da me nisu pitali želim li doći na svijet, želim li biti njihovo dijete, a još manje da su oni odlučili da budem ovo što jesam...

U Bibliji čitamo o stvaranju svijeta i čovjeka. Otkrivamo ljubav Boga prema čovjeku budući da nas je stvorio da budemo na njegovu sličnost te da u komuniciranju s njime

otkrivamo vlastitu vrijednost. Znamo da se čovjek okrenuo od Boga svojim grijehom jer nije bio zadovoljan ljubavlju već je htio u vlastitoj sebičnosti stvoriti neko novo stvorenje kojemu ne treba Bog, ne treba ljubav, već je sam sebi dovoljan. Čovjek u grijehu, bez Boga, postaje preplašen, bježi od drugih i od Boga, a zapravo bježi od samoga sebe upropastavajući vrijednost ljudskog života. Zato Bog ne želi otici od čovjeka, ne želi ga prepustiti besmislu, ne želi ga dati onome koji ga je u svojoj pokvarenosti i mržnji nagovorio da se udalji od Boga. Radosni smo što u Isusu Kristu prepoznajemo vlastiti smisao, otkrivamo koliko nas Bog ljubi te nam daje još jednu mogućnost da se ostvarimo kao slika Božja koja se prepoznaće u prihvaćanju vlastitog života i spremnosti da taj život osmislimo Bogom, ljubavlju i spremnošću da

u radosti svjedočimo kako je divno i neponovljivo ostvariti se kao čovjek, kao vjernik, kao muško ili žensko...

Ako sam otkrio Krista nema mi druge nego zahvaljivati Gospodinu za toliku ljubav budući da je htio da budem, da živim te da svojim čovještvom svjedočim vremenu u kojem živim vrijednost čovjeka, Božje slike. Bilo bi prekrasno kada bi svatko od nas mogao ne samo govoriti Blagoslovljen budi Gospodine koji si me stvorio, već da to i svjedoči vlastitim životom, te da kao takvi budemo blagoslov ovom vremenu u kojem živimo. A može li nam biti nešto važnije...?

fra Drago Bedeničić

Dragе sestre i braćo!

Početkom nove školske i akademske godine želimo se susresti na XI. duhovnom kapitulu Franjevačke mlađeži o blagdanu sv. Mihaela arkanđela, kako je to običavao i sv. Franjo. Nalazimo se u godini sv. Klare, pa će tako i tema ovogodišnjeg slavlja Kapitula i biti po Klarinim riječima: "Blagoslovjen budi Gospodine koji si me stvorio" (4 Čel 46). Neka nas Klara oduševi za novo nasljedovanje Krista u poslušnosti, siromaštvu i čistoci. Učimo od Klare sjati u ovome svijetu, kako bi i drugi upoznali Krista, koji je svjetlost svijeta (usp. Iv 8,12a).

Zajedno sa Klarom ulazimo u otajstvo života koje se živi iz vjere i povjerenja prema Bogu i bližnjemu. Klara nas poziva iz svoga kontemplativnog iskustva da otisnemo lađe svoga života na pučinu, u dubinu. Naučimo prepoznavati susrete u kojima otkrivamo dubinu poziva i dara - biti čovjek. Klara nam otkriva i dubinu zajedništva koje možemo pronaći i živjeti u svojim zajednicama. Neka nam ovaj Kapitol bude osvježenje za novi polet i živost naših bratstava. Radosno Vas pozivam i očekujem. Mir i dobro!

fra Milan

XI. duhovni kapitol Frame (Varaždin, 26. - 28. rujna 2003.)

*"Blagoslovjen budi Gospodine
koji si me stvorio" (sv. Klara)*

Petak, 26. rujna 2003.:

- 14.00 okupljanje i ručak (franjevački samostan u Varaždinu)
- 15.00 rad po grupama
- 17.30 priprema za euharistiju
- 18.30 euharistijsko slavlje
- 20.00 večera
- večernji program:
 - radionice
 - molitveno bdjenje

Subota, 27. rujna 2003.:

- 7.30 doručak
- 8.00 jutarnja molitva
- 9.00 predavanje - fra Dragutin Bedeničić: "Blagoslovjen budi Gospodine koji si me stvorio" (4 Cel 46)
- rad po grupama
- 12.30 ručak

rekreacija

(Izborna skupština Provincijskog vijeća Frame)

- 15.00 akcija i kontemplacija
- 18.00 priprema za euharistiju
- 18.30 euharistijsko slavlje
- 20.00 večera
- večernji program:
 - Framino slavlje
 - večernja molitva

Nedjelja, 28. rujna 2003.:

- 7.30 doručak
- 8.00 jutarnja molitva
- zajednički plenum
- 10.30 euharistijsko slavlje
- 12.00 ručak
- odlazak kućama

X. FRANJEVACKI HOD

LIPPIK - BJELOVAR - ASIZ (25. srpnja - 04. kolovoza 2003.)

Predragi, braćo i sestre, evo sa ra-došću vam donosim izvještaj sa jubilarnog hoda FRAME naše provincije. Kao i svake godine okupismo se u velikom broju da svjedočimo Krista pr-noseći ljudima dobre volje nasljedovanje siromaška iz Asiza. LJUBITI iznad svega je moto ovogodišnjeg hoda sa ciljem uprijeti pogled u Krista s Franjom i Klarom. Kako je ovo godina Sv. Klare poseban osvrt smo imali na život naše sestre i njezin odnos prema sv. Franji, te kako su oni doživljavali ključne momente u svom životu. U pro-dublivanju našeg duhovnog iskustva jako su nam pomogle teme o kojima smo razmišljali, razgovarali i molili. Naš put od Lipika kao polazne točke, Bjelovara kraja hoda u domovini, te nastavak i vrhunac u Asizu prožima naša slobodna volja i avan-

turički duh da u naše živote unesemo svjetlo novoga života. Ljubeći jedne druge oslobođamo se okova grijeha i tako pruža-jući ruke bližnjima ispunjavamo mnoge Kristove zahtjeve koji su stavljene pred nas kršćane. Tako prvi dan hoda od Lipika do Sirača razmišljamo kako smo ponekad ovce bez pastira i kako nam je potreban netko tko će nam izići u susret i raširenih ruku nas primiti u zagrljaj. Iskustvo Sv. Franje nam govori o tome kome trebamo pohitati u zagrljaj, sluzi ili gospodaru. Tu nam se nameće odgovor da je Gospodin gospodar našeg života i da ga trebamo ugraditi u njegovo mistično tijelo koje nam dolazi po Kristu. Drugog dana hoda dođo-smo do mjesta zvanog Sirač, tu smo po-kušavali pronaći Mesiju u mnoštvu, a u traženju nam sestra Hedviga udjeli Riječ

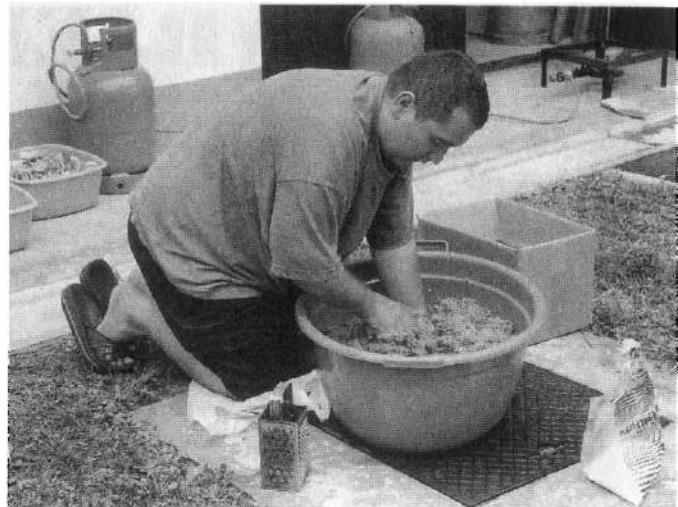
marš '03

da je čuvamo i naviještamo svijetu. U treće jutro napustimo mjesto zbora i ljubeći istinsku slobodu odrekavši se svega ovoga zemaljskog, prođosmo mnoga mjesta, praćeni sestricom kišom i braćom oblačima, pohodismo mjesto zvano Hercegovac. Tu žedni vode života, žed utažimo po Križu što nam udijeli sestra Nada. Imajući na sebi izvanjski znak ljubavi podosmo na počinak ususret novom jutru. Tog hladnog jutra hrabro koračamo putevima čovjeka koji usmjeren prema Kristu traži bližnjega i u kome prepoznavši lice Krista patnika pruža ruku milosrdne ljubavi.

Te večeri u Novoj Rači sestra Valerija nam povjeri tamjan koji nam darovan na čuvanje daje svjetlost koju nosimo do kraja našeg puta. Krečući se prema našoj destinaciji, te noseći znamenja Riječi, Križa i Svjetla stigošmo u Bjelovar petog dana našeg putovanja. Dočekani od mnoštva u sebi uskliknusmo: "Od sad pa nadalje govorit ću: OČE".

Imajući na sebi izvanjski znak ljubavi podosmo na počinak ususret novom jutru. Tog hladnog jutra hrabro koračamo putevima čovjeka koji usmjeren prema Kristu traži bližnjega i u kome prepoznavši lice Krista patnika pruža ruku milosrdne ljubavi. Te večeri u Novoj Rači sestra Valerija nam povjeri tamjan koji nam darovan na čuvanje daje svjetlost koju nosimo do kraja našeg puta. Krečući se prema našoj destinaciji, te noseći znamenja Riječi, Križa i Svjetla stigošmo u Bjelovar petog dana našeg putovanja. Dočekani od mnoštva u sebi uskliknusmo: "Od sad pa nadalje govorit ću: OČE".

Pobjedonosni poklik u nama stvoriti potrebu za pročišćenjem i pogledom prema Kristu oči u oči. Sutradan pokorničkim bogoslužjem propitujući svoju savjest i odnos prema Gospodinu ispunisemo misiju priprave za nastavak našeg hoda. Uvečer nakon euharistije zapalismo luči tamjana da izgorimo za Krista svjetlivši ovome svijetu. Izjutra krenusmo put Asiza. Nakon

iscrpljujućeg putovanja osvanusmo u gradu siromaška i dotaknuvši tlo, osjetismo koliko je ljubavi na tom svetom mjestu. Obišli smo sva važnija mjesta franjevačke baštine i sudjelujući sa ostalim Framama iz Hrvatske u prvom redu, a zatim i sa onima iz cijelog svijeta dobismo porcijunkulski oprost koji nam pokazuje milosnu ljubav Kristovu prema svijetu.

Po svemu sudeći i ovaj hod je mnogima donio obilje duhovne grade za nastavak našeg ze-

maljskog života, nekima je to prvo iskustvo, a nekima prava nagrada za svakidašnjim traženjem odgovora. Kao i svake godine jedan dan hoda izgleda ovako: ustajanje što ranije, između 5 i 6, pospremanje, doručak, hod, prva stanica, jutarnja, hod, dolazak u mjesto gdje se boravi taj dan, raspremanje, odmor, rad po grupama, sv. Misa, druženje sa mještanima, prigodni program, spavanje. No bilo kako bilo, mnogi su se dobro snasli u teškim trenucima, dok je za druge bilo poteškoća, ali se iznad svega očitovala jedna obiteljska ljubav između svih sudionika, tako da mi se

ponekad čini da je svima bilo jednak. Na hodu je prisustvovalo 19 frama, 14 fratara i 5 sestara (tako kaže popis). Što još da se nadoda, što još da se oduzme.

Braće i sestre, samo jednu molbu upućujem vam, "Posla je puno, a radnika je malo - malo smo učinili, vrijeme je da upremo pogled prema Kristu po primjeru Sv. Franje i Sv. Klare te se odvažimo LJUBITI iznad svega." Neka nam na tom putu pomogne zagonvor našeg brata

Franje i sestre Klare. P.S. vidimo se na XI. hodu.

Dean Jagar, Frama Kozari Bok

POZDRAV FSR-u OBITELJI

Uovoj jedinstvenoj prigodi, kad se nalazimo okupljeni kao Franjevačka Obitelj, želim svima uputiti svoj pozdrav i bratsku ljubav, te ujedno izraziti zahvalnost što ste ovdje nazočni.

Upravo smo proslavili 750. obljetnicu smrti Majke Klare. I, zahvaljujući Bogu, možemo reći da je ove godine, nakon mnogih godina potpune šutnje, došlo do eksplozije veselja u cijeloj Obitelji, do ponovnog otkrića koje je Gospodinov veliki dar našim životima; jer to je nastojanje da se oživi sjećanje na nju, da nam se ponovno stavi pred oči njezina duhovnost, da poraste naša ljubav i odanost njoj i našim sestrama iz kontemplativnog života.

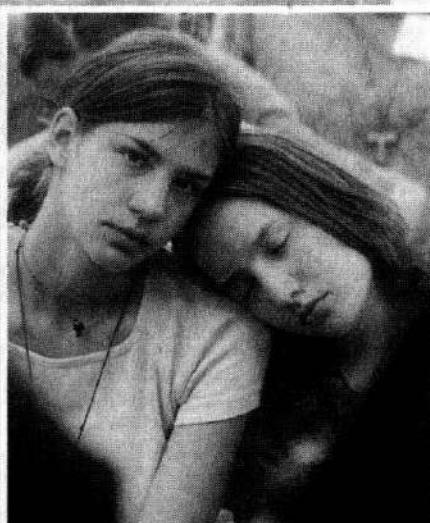
Sve nam to pokazuje da Klara živi u Crkvi i za Crkvu, poput visokog stabla koje teži k nebu, koje je prebogato plodovima, u čiju sjenu iz svih dijelova svijeta bez prestanka dolaze mnoge sljedbenice da bi uživale u njezinoj slatkoći. A tu zaštitničku sjenu, punu ljubavi i žara, otkrivamo svi mi u franjevačkoj Obitelji. Životi koji održavaju ne samo našu Obitelj, jer imaju poziv da održe cijelo čovječanstvo, pokazujući pravi put koji vodi prema Kristu i postizanju savršenstva u milosrdnoj ljubavi.

Pravilo FSR-a, čiju 25. godišnjicu odborenja slavimo (odobrio ga je papa Pavao VI) traži od nas da: "...neka tako i oni nastoje da im molitva i razmatranje budu duša života i rada." (Pravilo 8)

Cijela naša Obitelj, bez ikakve razlike, osjeća potrebu da si stvori "Pustinju", odnosno mjesto na kojem će biti sa svojim Gospodinom i razmatrati ga s potpunom sigurnošću da se Bog daje onome koji ga traži iskrena srca, bilo u klauzurama, bilo služeći u braći onim najmanjima. I zbog toga trebamo učiti o našim kontemplativnim sestrama, te prihvatiti pomoći i potporu naših kontemplativnih sestara.

Dopustite mi sada da se kratko obratim svojoj braći i sestrama iz FSR-a i Frame, kako bih zahvalila njima, a na poseban način, i Nacionalnom Vijeću, na uvjerenju i naporu koji su uložili u organizaciju "3. europskog susreta Frame" i u ovaj susret cijele Obitelji, u svojoj Crkvi i s njom.

Braće i sestre, ova je godina također vrlo posebna i za nas. Naše Pravilo napunilo je 25 godina otkad ga je odobrio papa Pavao VI, 24. lipnja 1978. godine. I s pravom ga slavimo. No također ga oživljavamo, što ima

I FRANJEVAČKOJ HRVATSKE

dručije značenje jer, osim na slavlje, ukazuje i na sjećanje i zbog toga je potrebno Pravilo ponovno pročitati da bismo se zadobili u njega i znali cijeniti ono što predlaže za naš osobni život i život našeg Reda.

Papa je, kad nam je predavao Pravilo, izrazio nadu da će "način života koji je propovijedao onaj divljenja vrijedan gospodin iz Asiza dobiti novi poticaj i procvjetati novom snagom."

Mi koji smo veterani Reda sjećamo se s mnogo emocija i divljenja onog važnog trenutka koji je obilježio dogadjaj iz naše povijesti tako snažnim poticanjem i tako korjenitom promjenom. Prihvatali smo Pravilo s oduševljenjem; u tom trenutku nismo sa sigurnošću znali, no pretpostavljali smo, da je ono istinsko blago - kojem smo i mi

doprinijeli tijekom godina -, dar koji je Crkva položila u naše ruke, dragocjeni sažetak svjetovne franjevačke duhovnosti i sredstvo koje bi nas trebalo voditi k obnavljanju svakog Bratstva, a zatim i cijelog Reda.

No ipak ga prihvaćamo pomalo nemirno i nesigurno... Kako ćemo protumačiti dokument koji ne nalaže, niti određuje, već nadahnjuje?

Danas, nakon toliko vremena, možemo potvrditi da je naše Pravilo bilo konačno za nas koji smo ga prihvatali, da je ono kodeks i da je ključno u nalaženju pravih odgovora, prema franjevačkom iskustvu, na mnogobrojne zahtjeve koje nam kao građanima i kršćanima život svakodnevno postavlja.

Svi možemo mirno reći da Pravilo u svojih prvi 25 godina neprestano mijenja oblicje Reda i profil svjetovnog franjevca naših dana.

*Encarnaciún del Pozo
Zagreb, dne 20. kolovoza 2003.*

PRAVILO FRANJEVAČKOGA SVJETOVNOG REDA

U ime Gospodnje!

O onima koji čine pokoru

Svi koji ljube Gospodina svim srcem, svom dušom i svom pameti, svom snagom (Mk 12,30) i ljube svoje bližnje kao same sebe (Mt 22,39), a mrze svoje tijelo s njegovim manama i grijesima, te primaju Tijelo i Krv Gospodina našega Isusa Krista i donose dostojarne plodove pokore: o, kako su blaženi i blagoslovjeni oni i one dok tako budu činili i u tome ustrajali, jer će na njima počinuti Duh Gospodnji (Iz 11,2) i k njima će doći i kod njih se nastaniti (Iv 14,23). Oni su sinovi nebeskoga Oca (Mt 7,45), kojega djela vrše, i zaručnice su i braća, i majke Gospodina našega Isusa Krista (Mt 12,50).

Zaručnice smo kad se vjerna duša sjedini s Gospodinom našim Isusom Kristom. Braća smo mu, kad vršimo volju Oca koji je na nebesima (Mt 12,50); majke, kad ga po božanskoj ljubavi i čistoj i iskrenoj savjeti nosimo u svome srcu i tijelu (1 Kor 6,20). Rađamo ga svetim djelovanjem koje drugima mora svijetliti kao primjer (Mt 5,16).

O, kako je slavno, sveto i veliko imati na nebesima Oca! O kako je sveto, utješno, lijepo i divno imati takva zaručnika. O kako je sveto i kako drago

imati ljupka, ponizna, miroljubiva, slatka, ljubežljiva i nadasve poželjna takva brata i takva sina: Gospodina našega Isusa Krista koji je svoj život položio za

svoje ovce (usp. Iv 10,15) i molio je Oca govoreći: Oče sveti, sačuvaj ih u svome imenu (Iv 17,11) koje si mi dao na svijetu; tvoji bijahu, meni ih dade (Iv 17, 6). I riječi koje si mi dao njima predadoh, i oni ih primiše i uistinu spoznaše da sam od tebe izišao te povjerovalaše da si me ti poslao (Iv 17,8). Ja za njih molim, ne za svijet (Iv 17,9). Blagoslovi ih i posveti (Iv 17,17), i za njih posvećujem samoga sebe (Iv 17,19). Ne molim samo za ove nego i za one koji će na njihovu riječ vjerovati u mene (Iv 17,20) da budu posvećeni u jedno (usp. Iv 17,23) kao i mi (Iv 17,11). I, Oče, hoću gdje sam ja da budu i oni sa mnom: neka gledaju moju slavu (Iv 17,24) u tvome kraljevstvu (Mt 20,21). Amen.

Prvo poglavlje

FRANJEVAČKI SVJETOVNI RED (FSR)

1. Među duhovnim obiteljima koje je Duh Sveti podigao u Crkvi, franjevačka obitelj okuplja sve one članove Božjega naroda - svjetovnjake, redovnike i svećenike - koji se osjećaju pozvanima slijediti Krista stopama sv. Franje Asiškoga. Oni žele na raznovrsne načine i u različitim oblicima, ali u međusobnom životnom zajedništvu, unazuci karizmu zajedničkoga Serafskog oca u životu i poslanju Crkve.

2. U gore spomenutoj obitelji zauzima svoje posebno mjesto Franjevački svjetovni red. On se oblikuje kao organska zajednica svih katoličkih bratstava koja su rasprostranjena po cijelome svijetu i otvorena svakoj skupini vjernika, u kojima se braća i sestre - potaknuti Duhom da postignu savršenstvo ljubavi u svome svjetovnom staležu - obvezuju zavjetovanjem da će živjeti Evangelje poput sv. Franje i pomoći Pravila koje je Crkva potvrdila.

3. Sadašnje Pravilo - poslije Memoriale Propositi (1221) i poslije Pravila koja su odobrili pape Nikola IV. i Leon XIII. - prilagoduje Franjevački svjetovni red potreba ma i željama Crkve u izmijenjenim prilikama vremena. Sveta Stolica nadležna je tumačiti Pravilo, a primjenu će dati Generalne konstitucije i posebni statuti.

Anno Domini 1996.

"Pripremite noge. Počnite trenirati tako da budete spremni dnevno pješačiti pet do šest sati..." Tko bi rekao da ovakva rečeniča krije jedno bogato iskustvo zajedništva i povezanosti nešto više od 150 mlađih koji su u ljeto 1996. godine pješice krenuli prema Asizu. Bio je to najbolji mogući način da upoznam nekoliko zaista dobrih prijatelja koji me do danas prate u mojoj svakodnevici. IV. franjevački hod prema Asizu zapamtio sam i kao "Noršić marš". Tada sam zapravo shvatio da ona rečenica s početka zapravo najavljuje samo polovicu dnevnog puta jer smo od Sošica do Noršić sela hodali oko 8 sati, a vjerojatno bismo još malo duže ostali na šumskim obroncima da

Bero nije uspio "na vrijeme pročitati kartu". Od te godine dobro znam što znači prečica i naježim se svaki put kada me netko negdje vozi i s posebnim ushitom najavi da će "probati prečicom".

Neki su 1996. po prvi put upoznali Trsat na III. susretu

Franjevačke mladeži. Malo je tko ostao ravnodušan pred tim ambijentom i mirom koji se osjeća na svakom koraku. Čini mi se da se te godine ispunila jedna od želja fra Ivica Jagodića koji je uoči susreta napisao "Želim da se mlađi oduševe za novost života s Bogom i s bližnjima po primjeru sv. Franje iz Asiza". Iako će mnogi reći da se baš kod ovog susreta malo toga mijenja i da je iz godine u godinu sve isto, mlađi i dalje s jednakim oduševljenjem broje "trsatske stepenice" i svaki put izbroje neki drugi broj. Trsat će uvijek imati posebno mjesto u ovakvim tekstovima, bez obzira koliko stari ili mlađi bili oni koji će pisati.

Čak i kad bih htio pisati o nečem drugom ovi se susreti sami od sebe nameću

jer svaki nosi neka druga sjećanja. Često smo znali reći da je ovo bila godina naše najveće aktivnosti, kada smo bez imalo sumnje hrabro prolazili kroz mnoge projekte. Oni "malo stariji" prisjetit će se kazete i muzikla "Sa svetim Franjom", koji su pratile promocije, putovanja i koncerti. Za prvu promocije nije bilo boljeg mjesta od Cernika, gdje se u rujnu održavao Četvrti duhovni kapitol, koji su nakon marša mnogi s nestripljenjem iščekivali. Tko bi rekao da će -oni, Lidija, Dario, Silvestar i svi drugi s muziklom doći i do Beča. Istodobno, kazeta se "zavrtila" na nekoliko radio posta-

ja i na taj način pronalazila svoj put do ljudi, a glumci su zaigrali i na nekim kazališnim daskama, pred publikom koja je znala prepoznati želju i radost mladih koji su svojim srcem koračali prema cilju. Godina se bližila kraju, no bratstva su rasla i osvajala sve više srednjoškolaca diljem Hrvatske. To je najveće bogatstvo Frame koje ne prestaje ni sedam godina nakon svih ovih susreta. Radost susreta ostat će svugdje gdje barem dvoje prati stope sv. Franje.

Igor Kanižaj

IIBRAHIM RUGOVA

Framaški

Malo je ljudi na ovom svijetu koji će vam uljepšati dan kad vam je najteže, koji će vas nasmijati do suza, koje ćete pamtitи cijeli život po njibovom osmijebu, radosnom dubu. Jedan od takvih "karizmatika" je i za mnoge najveća legenda FRAME (nepravedno mu nije dodijeljen "Zlatni Serafin") Leon, koji zapravo za mnoge predstavlja sinonim za FRAMU.

Leone, kako i kada si prvi put došao na FRAMU?

Započet ću odgovor onako kako inače činim, od Adama i Eve. I tako su oni išli, sve dok nije... (Urednik: Ispričavamo se čitateljima, ali smo morali skratiti ovaj dio zbog prostora koji je predviđen za ovaj intervju) ... ali gledajte, vidite, pazite... Ovisi koje se razdoblje uzima kao vrijeme nastanka. Na FRAMU sam došao u jesen 1993. godine kada je već spomenuta iza sebe imala dva veća susreta; (na Sljemenu i u Zagorju). Dakle malo sam zakasnio na osnivanje FRAME. Trenutak mog dolaska na FRAMU smatram Božjom milošću. Duboko u sebi neispunjeno obilaskom disco klubova molio sam Boga da me izbavi od tog ispraznog načina života. On je to učinio, na oko (i za oko bolan način - tučom u discu), gdje sam izvukao deblji kraj. Sada znam da je to bio najbolji i najplodonosniji način, u tom sam razdoblju, naizgled sa svim slučajno upoznao grupicu ljudi, kasnije prozvanih "Prisutnost". Na poziv

članice *Prisutnosti* (Ane Kršinić) pojavih se na Kaptolu 9 u prostoriji Frame, hitro posegnuh za najdaljim kutkom u prostoriji i praveći se da čitam knjigu upijah svaku riječ što izlaziše iz fra Đanijevih, fra Đonijevih i fra Perinih i inih nasmijanih usana, moj je duh klicao, ovo je ono što želim, ovo je ono što tražim... i ostadoh, i sad sam tu i sad sam tvoj, rekao bi Ibrahim Rugova, Dubravku Merliću u tadašnjoj emisiji "Spika na spiku".

Sjećaš li se nekakvog susreta ili događaja koji ti se posebno urezao u pamćenje, jer je bio po nečem poseban?

Toliko je predivnih ljudi, susreta, događaja, poticajnih misli bilo za vrijeme mog boravka na FRAMI da mi je jako teško izdvojiti nešto posebno. Ipak ću izdvojiti legendarni hod do Noršić sela; mnogi pamte taj dan kada je nas stotinjak framaša, zahvaljujući vrsnom poznavaocu Samoborskog gorja i framinom vodiču (B. Belušić), lagano zalutalo. Umjesto 4, hodali smo malo više, 10 sati!

Mnogi te znaju (a oni stariji te se sjećaju) kao vrsnog zabavljača, šou-mahera, s mnogih susreta FRAME, pa se tako i danas u framaškim krugovima prepričavaju poznati skečevi i hitovi, od kojih mnogo ti potpisuješ.

Pa, kao dio zabavljačke skupine (Siniša Pucić, Tomo, Željko, Valenta, Branka, Martina, Ćiro, Ico itd...) želio sam da bude više smijeha i radosti. U početku je bio prisutan strah i želja za dokazivanjem, ali je toga nestalo jer sam zahvaljujući FRAMI uvidio da je Bog taj koji me poziva i daje, pa nije potrebno ničega se bojati, ni čeznuti za ljudskom slavom, a framaši su to znali prepoznati.

Od nedavno si i ušao u zajednicu "starijeg brata" - FSR. Što očekuješ od FSR-a i gdje sebe vidiš kao franjevački svjetovnjak?

Iako više nisam aktivni član FRAME (kostobolja), duboko u sebi osjećam da kad čovjek jednom upozna Franju i franjevačku duhovnost, ne može bez zajednice koja razmišlja na isti način i koja želi živjeti Evangelje po Franjinom primjeru. Sretan sam da ću svojim ulaskom u FSR, nastaviti put franjevačkog života te što ću s grupom framaša zajedničkim zalaganjima obogatiti zajednicu.

Za kraj, imaš li kakvu poruku framašima, svima znanima i neznanima?

Osim one, "Papa vas voli", citirao bi sv. Pavla koji kaže: "Radujte se u Gospodinu uvijek! Ponavljam radujte se! Ne budite zabrinuti ni za što, nego u svemu - molitvom i prošnjom, sa Zahvaljivanjem - očitujte svoje molbe Bogu. I mir Božji koji je iznad svakog razuma čuvat će srca vaša i vaše misli u Kristu Isusu." (Fil 4,4-7) Vidimo se na sljedećem susretu, do tada

Mir i Dobro !

razgovarao: Siniša Pucić,
Frama Trsat

...a TAU?

Koliko čitate TAU? Što vam se sviđa a što ne? Prijedlozi?

Ovo su neka od pitanja na koja smo pokušali dobiti odgovore u našoj rubrici *anketa*, za vrijeme trajanja Provincijske skupštine i Škole animatora u Vukovaru.

Milica Renić, Frama Virovitica

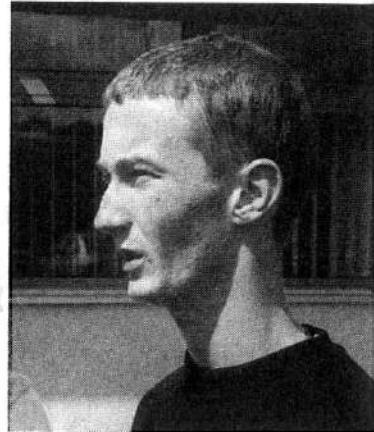

TAU čitam redovito čim izade. Zapravo, prvo ga u cijelosti prelistam, a kad nađem vremena i pročitam. Najviše mi se u TAU sviđaju svjedočanstva framaša sa susreta, kako su oni određeni susret doživjeli, a dopada mi se i zadnja

stranica s porukama koje sebi preprišem. Mislim da TAU uistinu odiše franjevačkim duhom, a trenutno su mi zanimljivi tekstovi o klarisama. Predavanja i meditacije u TAU-u nam pomažu u pripremi susreta na FRAMI.

**Marijo Varga,
Frama Ilok**

TAU se čim dođe u Ilok podijeli i rasproda. Čitajući TAU, posebno su mi zanimljive vijesti iz

bratstava, zatim meditacije, tekstovi iz Franjina i Klarina života. Meditacije iz TAU-a nam dobro dodu za početak naših tjednih susreta. Ne bih ništa novo dodavao ni postojeće mijenjao, jer TAU mi se sviđa ovakav kakav je trenutno. Bilo bi lijepo kad bi TAU češće izlazio, barem svaka dva mjeseca.

Kata Josipović, Frama Zagreb - Siget

TAU redovito čitam, posebno u posljednje vrijeme. Svida mi se što su u TAU-u sve Frame manje-više zastupljene, ali trebalo bi više pisati o problemima unutar bratstava. Možda bi se mogla uvesti aktualna tema ili rubrika za otvorena pitanja framaša u kojoj bi iznosili svoja pitanja i probleme, pa bi svi mogli sudjelovati u rješavanju tih problema. Predlažem opuštenije teme, da nisu sve strogo duhovne.

Martina Subotić, Frama Čakovec

Dugogodišnja sam čitateljica TAU-a, iako ga ne pročitam svaki put u cijelosti, posebno ne odjednom, već u dužem periodu. Često se materijalima iz lista služimo na FRAMI u pripremi susreta. Mislim da

bi TAU trebao više informirati o događajima unutar Frama, jer su vijesti uglavnom subjektivne, a ne i objektivne.

Jasmina Dendis, Frama Našice

Preko TAU-a uspijevam bolje upoznati framaše, barem preko papira. To pokazuje da nismo povezani samo fizički nego i u duhu, te se u tome očituje zajedništvo. Tako volim pročitati svjedočanstva framaša, ali i razmišljanja duhovnih asistenata. Zato mi se posebno sviđa rubrika o Bibliji, jer mi framaši moramo živjeti Evanđelje, kao i prigodne blagdanske meditacije. TAU mi pomaže i da bolje upoznam svoju katoličku vjeru.

Slaven Marodt, Frama Osijek - Tvrđa

U TAU-u pročitam samo ono sto mi je zanimljivo. Volim poeziju, pa mislim da bi to trebala biti stalna rubrika. Sviđaju mi se meditacije, a volim pročitati i vijesti iz Frama, čega treba biti više u TAU-u. Predlažem i više tekstova o sv. Franji i sv. Klari. Biblijski temi ima dovoljno, a njih nadem i na drugim mjestima.

Razgovarali:**Tomislava Kekez, Frama Zagreb - Kaptol
Siniša Purić, Frama Trsat****Fotografije:****Maja Požgaj, Frama Zagreb - Kaptol**

Frama Osijek-Tvrđa

Z A P O M O Ć

Naša Frama je zaživjela još davne 1994. godine kada je grupa mladih iz Osijeka, potaknuta idejom iz Središnjice i nadahnucem onih prvih "marševa", odlučila osnovati zajednicu FRAME. Tada je trebalo unijeti mnogo truda i zalaganja kako bi Frama djelovala. Možda ni oni sami nisu znali kako treba izgledati jedno bratstvo, ali bili su vođeni i zapaljeni Franjinim duhom koji ih je nadahnjivao.

Danas se mnogo toga izmijenilo. Mnogo je ljudi prošlo kroz Framu; neki su se zadržali, neki su nažalost otišli. Svejedno, često ih se sjetimo i pohvaljujemo njihov trud.

Sada Frama broji oko 35 članova među kojima su simpatizeri, framaši s obnovljenim obećanjima i s obećanjima danim po prvi put. Mnogo njih se primilo u zajednicu ove godine. Duhovni asistent je fra Željko Paurić, no bila nam je od pomoći i kratka asistencija našeg brata fra Zdravka Lazića 1999. godine.

Djelovanje našeg bratstva sastoji se u mnogočemu. Mladi su uvijek spremni pomoći bolesnima i nemoćnim a često sudjeluju u akcijama: prikupljanje novca za zbrinjavanje Centra za dijete u Osijeku i sl. Ove godine smo dvaput pohodili glavnu bolnicu u Osijeku: na Dan bolesnika (11.02) i na dan Cvijetnice gdje smo bolesnicima darovali maslinove grančice. Frama svake godine sudjeluje u ovoj akciji a kasnije u Misnom Slavlju, kojeg predvodi zamjenik biskupa, mng. -uro Hranić koji nije mogao

odoljeti našem nagovoru da se ne fotografiра s nama.

Za Valentinovo i dva dana poslije Uskrsa, ove godine, iznenadili smo i razveselili našim dolaskom starije u Domu umirovljenika u Osijeku. Za Božić smo opet, napravili (točnije iskopirali) 5000 čestitki u boji i podijelili ih ljudima, koji su shvatili da nismo nikakva sekta i ne primamo novce, nego smo im samo željeli čestitati Božić. Za Uskrs smo također pravili čestitke, ali ovoga puta prodavali, u našoj Crkvi Sv. Antuna u Tvrđi. Nastojimo češće komunicirati s našom subraćom iz FSR-a i uskladiti planove u akcijama.

Sudjelujemo redovito na Ekumenskom Hodu za mir u Osijeku, koji je pokrenut od strane laičkih Katoličkih zajednica mladih, kao što je ZKŽ (Zajednica Kršćanskog Života) i ZVS (Zajednica Vjera i Svetlo), FRAME, MIR-a (Molitva i Riječ)..., zbog Papine inicijative: sudjelovanja u molitvi za mir zbog teškog stanja u svijetu. Pozivamo sve religije s ciljem širenja ekumenizma, i često se odazivaju mnoge druge vjere kao što je Pravoslavna vjera, Protestantska, Evandeoska, Židovska, pa iz Islamske zajednice i sličnih udruženja koji sudjeluju u pjesmi i molitvi u Crkvi sv. Antuna, gdje se FRAMA pokazuje kao pravi domaćin.

Sudjelovali smo pjesmom i molitvom na Trodnevničici našeg dragog brata fra Dragutina Smiljana Kožula, što na sje pripremilo za dolazak Svetog Oca. Bila nam je velika čast pomoći u dijeljenju Pričesti i prisustvovati na svečanom Euharistijskom

SPREMNI!

Slavlju sa Svetim Ocem. Taj događaj će nam ostati trajno u vrlo lijepom sjećanju.

Naši susreti se odvijaju četvrtkom gdje se mladi, novopečeni animatori trude iznova osmisliti susrete popraćeni: molitvama,

obdareni utjehom i sigurnošću od Oca, spremni smo za nove izazove i poticaje u FRAMI.

Završila bih ovo predstavljanje zaključkom. Čitavo naše djelovanje rezultat

meditacijom, biblijskim katehezama, životopisom sv. Franje, igrokazima, zajedničkim druženjem i slavlјem poslije susreta. Utorkom se sastaju framaši koji žele više vremena provoditi s Bogom a susreti se sastoje od meditacije, zajedničkih molitava i krunice. Prije svakog susreta četvrtkom, mladi dolaze na Sv. Euharistiju, na kojoj pjevamo naše pjesme, a poslije Mise slijedi klanjanje Isusu u Presvetom Oltarskom Sakrementu, u koje uključujemo meditativne tekstove, lagane pjesme i molitvu u tišini. Klanjanje, također, osmišljavaju mladi sa Frame. Tako nahranjeni Nebeskim Kruhom i

je odvažnosti, strpljivosti u zajednici, predane molitve i pouzdanja u Boga koji nas uslišava i obasiplje blagoslovima. Često nas potiče na misao da smo svi braća i sestre i da se tako trebamo i ponašati. Neka je Bog neprestano u vašim mislima, u vašem srcu i na svakom koraku, neka vam udjeli hrabrosti da zaživite Isusa Krista u vašem životu i ojačate vjeru u Njega. Mir vama i vašim srcima!

Ivana Mocnaj

PROVINCIIJSKA SKUPŠTINA

Od 1. do 3. rujna ove godine po prvi su puta u Vukovaru zajedno održane Provincijska skupština i Škola animatora Frame. Glavnina susreta odvijala se u novoizgradenom pastoralnom centru sv. Bone u dvorištu franjevačkog samostana. Prisutno je bilo stotinjak Framaša. Pedesetak animatora i nešto manje predsjednika, zamjenika, predstavnika mjesnih bratstva sa njihovim asistentima. Određene dijelove susreta: predavanja, sv. mise i obroke imali smo zajedno, dok je ostatak programa bio potpuno odijeljen.

Nakon predavanja koje je prvi dan vodio fra Goran Malenica u razgovoru sa Framašima i njihovim duhovnim asistentima mogli smo čuti godišnje izvještaje svakog pojedinog bratstva, broj obećanika, karitativne akcije, teme susreta, djelovanje u župi i samostanu, njihovoj aktivnosti i duhovnosti i sl. U večernjem dijelu programa odvojili smo se od fratara i malo smo opuštenije pričali o problemima koji se javljaju u pojedinim mjesnim zajednicama. Zaključili smo da je jedan od najvećih problema manjak komunikacije među framašima i njihovim duhovnim asistentima koji su im dodijeljeni. Neka bratstva djeluju potpuno sama, pripremaju susrete samostalno i polako gube ili su već izgubila veze sa asistentima. Također se javlja problem sa djelovanjem animatora u bratstvu ili odnosa predsjednika i vijeća. Veću pozornost pridali smo značaju davanja i obnavljanja obećanja. Iskustvo pojedinih zajednica pokazalo je da se obećanja ne shvaćaju dovoljno ozbiljno, ponekad sami framaši ni nisu dovoljno pripremljeni na taj obred odgovornosti te ga shvaćaju preolako i kasnije ga nisu u stanju u potpunosti živjeti. Takvo neodgovorno djelovanje šteti

samom bratstvu u njegovom djelovanju i življenju gotovo isto kao prisustvo framaša u nekoliko različitih zajednica o čemu je također bilo govora na skupštini.

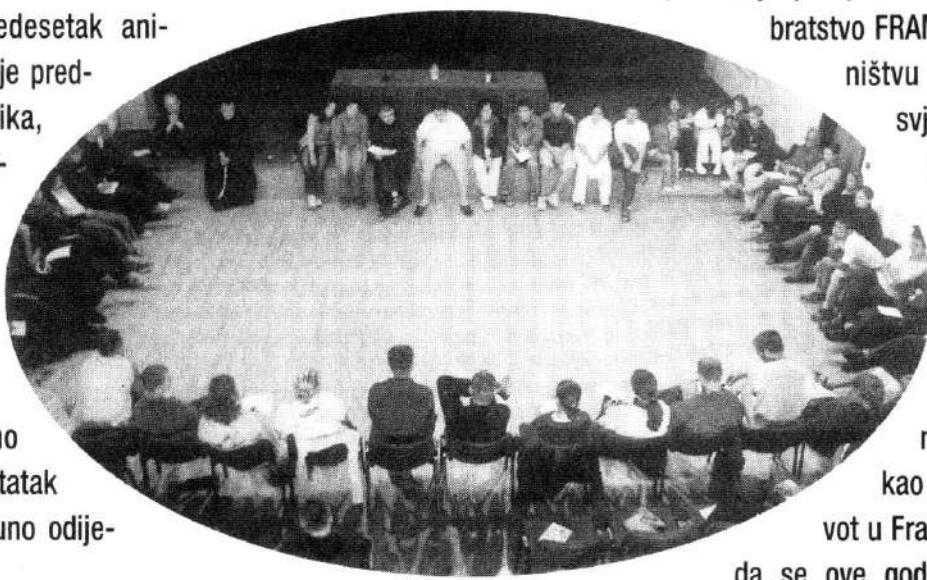
Drugi dan predavanje je imao brat Mato Batorović, koji nam je posvjestio koliko je važno za bratstvo FRAME da živi u zajedništvu sa Franjevačkim svjetovnim redom te da kvalitetno i konstantno komunicira s njim. Govorio nam je također i o Pravilu FSR-a koje nam je potrebno kao nadahnuće za život u Frami s obzirom na to da se ove godine obilježava 25.

godišnjica odobrenja obnovljenog Pravila. Iz izvještaja mjesnih bratstva vidljivo je da se kontakt sa FSR-om ostvaruje na različite načine te da je u mnogočemu bolji od odnosa prije desetak godina. Sve zajedno je pedesetak Framaša iz različitih bratstva prešlo u područno bratstvo FSR-a. Izabrani su i predstavnici za tri područja FSR-a iz Frame. Za riječko područje izabran je Siniša Pucić, za zagrebačko Tomislava Kekez, a za osječko područje Ivana Mocnaj.

Zadnji dio razgovora posvetili smo dogovoru oko provincijskih susreta, potvrdili smo datume za tekuću i sljedeću godinu te u godišnji kalendar uvrstili i datume obećanja svakog bratstva. Važno je napomenuti i kasniji posjet arheološkim iskopinama gdje i svima poznata Vučedolska golubica krenula u let kroz povijest, kao i Novome vukovarskom groblju gdje smo dostoјanstveno dali počast onima koji su sebe utkali u slobodu Lijepe naše.

Obogaćeni plodonosnim razgovorima i potaknuti bratskim zajedništvom rastali smo se i vratili svojim kućama iz Grada Heroja.

Marta Bogdan, Frama Čakovec

ŠKOLA ANIMATORA

ŠKOLA ANIMATORA

Što da vam kažem... Da dogodio se još jedan prekrasan framaški susret. Bila je to škola animatora koja se ove godine održala u Vukovaru, od 1. do 3. rujna.

Pedesetak mlađih srdaca koja su željela saznati nešto više o samoj biti animatorstva, pristigla su iz cijele nam provincije. Otvorili smo se novim prijateljstvima i radosti služenja našoj zajednici u obliku animatorstva.

Nakon ručka kojeg nam je s ljubavlju pripremio brat Siniša, naš dragi pater Goran Malenica pojasnio nam zašto je uopće potreban animator u FRAMI, te iznio zanimljivu zadaću svakog animatora: U svakome probuditi dar koji im je darovan.

Dalnjim programom vodile su nas vrlo iskusne, "postarije" framašice Dubravka i Maja koje su se zaista potrudile da nam kroz razne igre pokažu kako ćemo najlakše potaknuti ljudе na razgovor. Imali smo zanimljive radove po grupama sa najrazličitijim zadacima. Radili smo skećeve, pisali pisma... Nakon tog prilično napornog rada koji je iziskivao pravi napor našim malim sivim stanicama, duhovno smo se obnovili na Euharistijskom slavlju koje je predvodio župnik fra Zlatko Špehar. Večernji program sastojao se od raznih igra upoznavanja, jednom riječju zabava!

Idući dan je program počeo predavanjem brat iz FSR-a Mate Batorovića koji nam je govorio o Pravilu FSR-a kao nadahnuću za život u Frami. Predavanje je bilo vrlo lijepo iako su neke glavice klimale zbog lošeg sna i ranog dizanja. U radu po grupama imali smo iznova težak, ali i veoma ozbiljan zadatak. Trebali smo napraviti susret na zadatu temu.

Oni koji su već animatori znaju kako se teško dogovoriti nešto kad vas je dvoje, a u desetero bilo je i teže, ali zato i veći izazov. "Susreti su svi od reda bili odlični", dobili smo pohvale naših voditeljica uz, naravno, koju primjedbu. Popodne smo otišli do

Vučedola i odati počast poginulim na Ovčaru i Novo Vukovarsko groblje. Neki od nas čak su se zbog dobre volje policijske pratnje vozili u "marici". Kako je bilo iza rešetaka? Veselo! Nakon večernjeg Euharistijskog slavlja otišli smo i do križa. Emocije su izbijale same...

Završni dan bio je zapečaćen zadnjim radom po grupama, te Euharistijskim slavlјem. Tužnih lica smo se razišli u nadi da se vidimo na Kapitulu. Nadam se da ćemo već i tada moći izmijeniti neka nova animatorska iskustva. Vidjet ćemo. Do tad... Mir i dobro!

Dora Novosel, Frama Zagreb - Kaptol

Split. Dan sv. Klare. 11. kolovoza 2003. godine. Nas 13 framaša, iz Zagreba (Kaptol, Siget), Bjelovara, Varaždina i Rijeke (Trsat) ukomponiralo je ovaj dan u svoje ljetovanje. Tog dana je Iva Radočaj dala svoje prve zavjete kod sestara klarisa. Naravno, bila je jako sretna, uostalom, zašto i ne bi!

Iva je jedna od osnivačica Frame Siget, a do 1998. dolazila je i 2 godine na Framu Kaptol. Nakon framaškog razdoblja,

svoj život je nastavila po primjeru sv. majke Klare trogodišnjim novicijatom u splitskom

samostanu sestara klarisa. Tada je zaključila da je to ono što želi obdržati te se zavjetovala. Svečano Euharistijsko slavlje predvodio je splitsko-makarski nadbiskup msgr. Marin Barišić na kojem je, sada već sestra Celina od Uzašašća Gospodnjeg rekla svoje "DA" Gospodinu i sestrama klarisama na 3 godine. Od vama i nama poznatijih ljudi svojim su prisustvom ovaj veliki dan za franjevačku obitelj uveličali fra Ivica Jagodić, fra Ivan Matić i s. Ivanka Vrgoč.

Nakon mise pjevali smo okupljenom puku, te veseli i sretni krenuli u obližnju crkvu braće kapucina gdje su nas lijepo ugostili domaći framaši.

**Marko Petek,
Frama Zagreb - Kaptol**

za spomenuti...

HRVATSKA-SLOVENIJA Ono što ostaje važno za spomenuti od strane Nacionalnog vijeća FRAME, događaj je koji se dogodio od 17.-23. kolovoza 2003. Tada je održan treći po redu europski kongres FRAME s podijeljenim programom na relaciji dviju država; Hrvatske i Slovenije. Kongres je obrađivao temu života zajedništva s likom i karizmom sv. Franje. Hrvatska je predstavljana članovima Nacionalnog vijeća kao i dobrotom članova mjesnog bratstva Kaptol. Uz mnoštvo druženja, intenziviran je bio i rad čiju okosnicu davala su prisustva naših dragih gostiju - Encarnacion del Pozo, generalna ministrica FSR-a, Xavi Ramos Pozo, svjetski predstavnik FRAME u vijeću FSR-a cijelog svijeta, fra Valentín Rendondo Fuente OFMConv, generalni ministar, fra Ivan Matić OFM, generalni ministar. Tematskom okosnicom susret je završio donošenjem zaključaka o predstojećim događanjima - Svjetski susret mladih u Kölnu 2005., te IV. Europski kongres koji će biti 2006. u Italiji.

**Ivan Mikolić,
Frama Virovitica**

...framaši na Žumberku

U četvrtak, 07.08., ranim jutrom se našlo nas 11 framaša sa fra Stankom i fra Tomislavom (našim budućim đakonom koji nam dolazi u rujnu; u dalnjem tekstu To-mo). Odredište naših nastojanja tog jutra

je bila kućica fra Zvjezdana Linića duboko u Žumberačkom gorju, koju nam je taj dobri čovjek dragovoljno prepustio na tri dana!!! Cilj koji smo si odredili za te dane bio je: zajedno živjeti, međusobno se bolje upoznati, te načiniti godišnji plan rada FRAME za narednu godinu.

Do kućice (nazvana je la Verna) je trebalo prijeći i 20-ak kilometara makadama, a što smo joj se više približavali, znakova civilizacije bilo je sve manje. Kad tamo: nezaobilazno spavanje u vrećama (noću je temperatura bila oko sasvim ugodnih 20°C, kupanje u kišnici, kuhanje "naših ruku djelo", te pitka voda s hladnog izvora. Tri dana su brzo prošla većinu zamišljenog smo i ostvarili (loše zaboravljamo), više se približili jedni drugima i Bogu.

Tomo se, moram priznati, dobro uklopio među nas kakvi već jesmo, pa se jako veselimo daljnjoj suradnji. Na divan i jako pristupačan način nam je priredio interaktivne radionice na teme Bog i ja, Komunikacija, Mladi kršćanin danas, ...

Kad ga upoznate, Tomo će vas oduševit svojim duhom i svojom jednostavnosću.

Smatram da su sve naše međusobne kritike i diskusije bile jako konstruktivne,

te da će nam poslužiti da postanemo kao veliki.

**Rok Čosić,
Frama Zagreb - Kozari Bok**

Obećanja na Križevu

Vjerovali ili ne, naša Frama postoji! I dobro funkcioniра na mnogim područjima, ne tako savršeno kao kod vas, ali ipak... Naime, prema naputku Provincijskoga vijeća proveli smo izbore u mjesecu srpnju i tada udijelili nešto veći teret odgovornosti predsjedniku Ivanu i potpredsjednicu Bjanki. Tako smo mogli uzeti punopravno i aktivno dioništvo na Provincijskoj skupštini i Provincijskoj školi animatora u Vukovaru, gdje smo i stidljivo najavili mogućnost skorih obećanja. To je bio razlog što smo pojedina mjesna bratstva obavještavali u zadnji čas putem SMS-a, a pismani su pozivi stigli tek prije neki dan. Oprostite i hvala na razumijevanju.

U svakom slučaju, u nedjelju, 14. rujna, fra Milan je stigao oko 15.30 sati s Marije Bistrice, gdje je u tijeku bilo 272. zavjetno hodočašće grada Zagreba i hodočašće mladih Zagrebačke nadbiskupije. Održao nam je poticajnu duhovnu obnovu, kojoj je u središte stavio naš život u Crkvi po sakramentima i prisutnosti u zajednici u kojoj živimo, te otvorenost za druge kao put izlaska iz vlastite komotnosti i prepoznavanja Boga u bližnjima (što prije treba ostvarivati u obitelji, u školi, na fakultetu, na poslu).

Večernje misno slavlje u samoborskoj franjevačkoj crkvi te je nedjelje bilo

svečanije. Pridružile su nam se sestre i braća iz Franjevačkoga svjetovnog reda, a stigli su i framaši iz Zagreba (Kaptol, Kozari Bok, Siget), te Domagoj i Marko iz

Karlovca. Sviranje i pjevanje animirali su domaći Ksenija Fogel, Marin Rimac i Mislav Kovačić, te Ana sa Sigeta i Dean s Kozari Boka na gitarama. Na misi su koncelebrirali naš gvardijan fra Krunoslav Kašnar i duhovni asistent FSR-a fra Venancije Mihaljević.

Tijekom obreda u Framu je primljena Katarina Gunčić, prvi put su obećanja dale Matea Buljan, Valentina Golić i Ruža Kalaica, a obnovili su ih Nikolina, Bjanika i Ivan. Fra Milan se u propovijedi osvrnuo na blagdan Uzvišenja Sv. Križa, a onda i na Franjinu i Klarinu ljubav prema Raspetome, te nas sve potaknuo da u pogledu na križ nalazimo snagu i mir.

Poslije Euharistije zadržali smo se u bratskome zajedništvu. Stolovi s pripravcima brzo su se praznili, pa su nam rekli da bismo trebali dvaput godišnje slaviti obećanja. Ovim putem zahvaljujemo na javljanju i podršci Frami Kloštar Ivanić i Frami Čakovec. Oni su željeli, ali nisu

mogli doći, no pratili su nas molitvom, kao i mnogi drugi, vjerujem.

Eto, nakon što se neko vrijeme nismojavljali, nadamo se da će dežurna cenzura imati razumijevanja i pustiti ovu predugu vijest u cijelosti. (Uredništvo: sve za vas, dragi naši!) Mi ćemo pak nastojati živjeti ono što smo Bogu u zajedniči obećali. Gospodin bio uvijek sa vama!

Frama Samobor

Opet na Trsatu

Blagdan Velike Gospe 15. kolovoza trsatski su framaši proslavili na već tradicionalan način - čišćenjem svjeća. Već od ranog jutra na Trsatu su se počeli skupljati domaći framaši pojačani mnogo-brojnim framašima iz naše Provincije, i to iz Zagreba, Čakovca i Varaždina, kako bi što lakše mogli obaviti svoj dio posla, u pomaganju trsatskim franjevcima. Na sam blagdan bilo je jako vruće, ali su framaši to zu dodatno grijanje tisuća svjeća, vrlo dobro izdržali. U razgovoru s jednim framašem, rekao mi je: "Raditi oko svjeća po ovoj vrućini nije mjerivo s grijanjem na franjevačkom hodu!" Radilo se do kasno navečer, do zatvaranja crkve, pa su mnogi jedva dočekali kraj. Stiglo je i vrijeme rastanka u nadi da ćemo se svi opet vidjeti na duhovnom kapitulu u Varaždinu. Ovo trsatsko događanje iz godine u godinu sve više prelazi u provincijsko, sudeći prema sve većem broju framaša i Frama koje se odazovu apelu za pomoć od strane trsatskih framaša.

Neven Jurina,
Frama Trsat

BOGATA SIROMAŠTVOM

Ugodini svete naše majke Klare vrijedi spomenuti i njenu bliskost siromaštvu, kako je ona to obdržavala za svoga života prije 8 stoljeća, te kako je svoje sestre, "siromašne gospode", usmjeravala ka jedinom nepropadljivom blagu, Kristu Gospodinu.

Premda je sv. Klara rođena u imućnoj plemićkoj obitelji, bogatstvo je nikad nije previše zanimalo, jer "je cijenila stvari koje malo vrijede" (4Čel 4). U tome je Franjo podupire otkrivajući joj vrijednost siromaštva, te učeći da prezre svijet i čitav njegov varljivi izgled. "U Svetoj Mariji Porcijunkulskoj daje svijetu otpusno pismo pošto se odrekla babilonske prljavštine" i prikazuje se Zaručniku donoseći kao miraz dar siromaštva ("Bula postupka"). Klaru, koja ikad nije bila neposlušna Crkvi s izlikom da sluša Duha, navela je čudesna ljubav prema siromaštvu na to da traži povlasticu siromaštva sve dok joj to papa

Grgur 1228. nije izdao. Sva su samostanska pravila predviđala zajedničko vlasništvo, a Klara traži da njena zajednica posjeduje samo Krista. Često je ponavljala sestrama "da će njihova zajednica onda biti Bogu draga kad bude bogata siromaštvom, i da će ostati trajno čvrsta ako se uvijek bude branila s kule najuzvišenijeg siromaštva. Potiče ih da se u svome malenom gnijezdu siromaštva suobliče siromašnom Kristu koga je siromašna Majka položila malena u tijesne jaslice" (4Čel 13).

Čini se da je glavni razlog Klarine zaljubljenosti u siromaštvu upravo želja da se što intenzivnije posveti Gospodinu i tako ne bude ovisna o zemaljskim dobrima. Osnovne potrebe ljudskoga života i kod klarisa, dakako, ostaju, ali ih treba zadovoljiti prije svega radom. I doista, živjeti u siromaštvu, a izmicati općem zakonu rada, bilo bi izobličenje. Promatrajući Krista kako živi u siromaštvu radeći, Klara se u Pravilu zauzima također i za posao kao sredstvom uzdržavanja, iako (rad) mora uvijek biti podređen molitvi i sestrinskom životu.

Da bi naslijedovala Krista, da bi ostala vjerna bratu Franji i da bi sigurnije postigla vječnu Slavu, Klara do smrti živi najstrože siromaštvu s dubokom radošću pouzdavajući se prvenstveno u pomoć Svetoj Providnosti. Time će zavrijediti nebeski vijenac pravoga bogatstva, puninu Ljubavi koja sama sebe dade za otkupljenje svakoga od nas (usp. Fil 2,6-11).

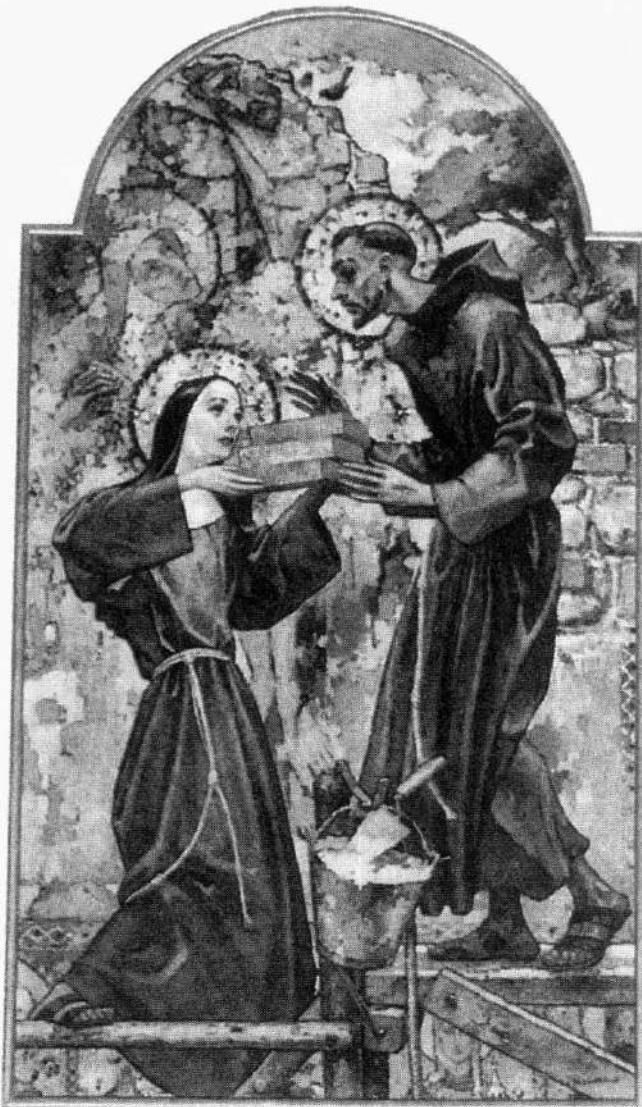
*Prema: G. Montorsi,
"KLARA ASIŠKA - UČITELJICA ŽIVOTA",
obradio Domagoj Petrić,
Frama Zagreb-Kaptol*

"iza rešetaka"

POPRAVLJATI CRKVU

Već prije svog rođenja je bila nagoviještena kao "svjetlo koje će još više rasvijetliti svijet" (usp. 4Čel 2). Puno godina kasnije Bog će po Franji još jednom osvijetliti Klarin poziv: "Dodite i pomozite mi u ovoj radnji samostana sv. Damjana, jer će tu prebivati gospode čiji će glasovit život i sveto ponašanje proslaviti našeg nebeskog oca po čitavoj svetoj Crkvi" (Okl 13-15).

Nije bilo moguće da takva zapaljena svjetiljka ostane skrivena, a da ne širi svjetlo i da dan Gospodnj ne osvjetljuje. Još više, lomeći u osami alabastrenu posudu svoga tijela, Klara je miomirisom svoje svetosti ispunjala cijelu Crkvu (usp. Bkl). Način na koji je Klara, kao dionica Franjina poziva, započela sa svojim sestrama popravljati Crkvu bio je do tada gotovo nepoznat. Zato se do smrti borila, dočekavši ipak trenutak kada je i sama Crkva stavila svoj pečat kao potvrdu i odobrenje njezina puta.

Klara je napustila svijet da bi bila sva Kristova. Zato za sebe i svoju zajednicu, uz molitvu i kontemplaciju, odvojenost i tišinu, ona više od svega radosno odbire siromaštvo. To je bio način da uđe u tajnu siromaštva Sina Božjega. Ali da bude sigurna kako je od samih temelja ispravno započela popravak, od Crkve traži i dobiva njoj tako važnu i dragu "Povlasticu siromaštva". Još jedan neprocjenjivo vrijedan Klarin odabir kojim je pridonijela ne samo popravku nego i ljepoti Majke Crkve

bila je njezina velika ljubav. Klara ljubi Boga i Crkvu. Klara ljubi sestre, Franju i braću. Klara ljubi sva stvorena.

Tako će još intenzivnije živjeti otajstvo Crkve gdje se prepoznaje kao ona koja na jedan nevidljiv način sjedinjuje ljude čitavog svijeta vodeći ih, puna ljubavi, sa sobom pred Boga. Da bi sve to ustrajno mogla činiti, ogledala se sv. Majka Klara svakodnevice u Krista Evangelijskih, upijala ga i ižaravala svima. Uz to, neprestano

S KLAROM

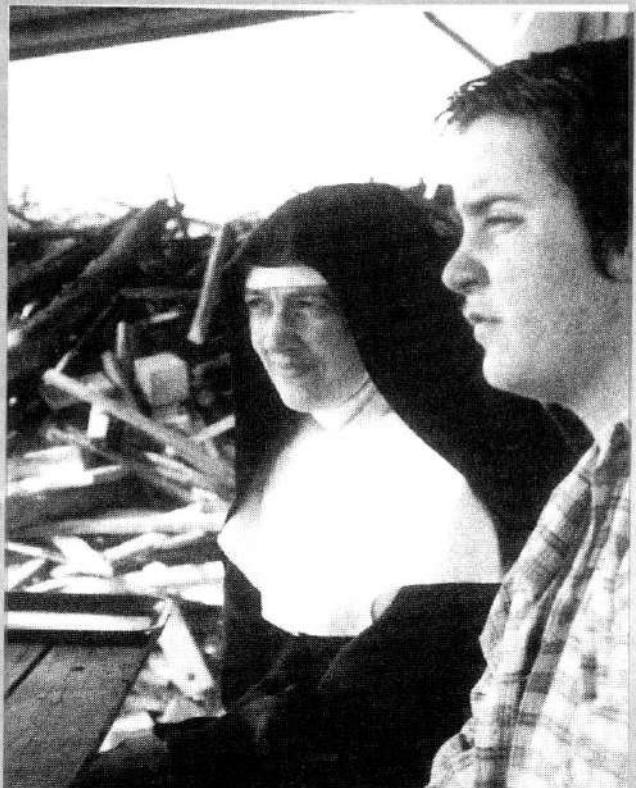
nastojanje imati Duha Gospodnjega i njegovo sveto djelovanje u svemu, bili su ono dragocjeno kamenje koje je ona mudro i razborito odabrala i koristila u suradnji i životu duhu molitve s Franjom i braćom kako bi Crkvu Božju podigla iz ruševina. I zato Klara prigiba koljena (usp. Okl), te zauvijek obećaje vjernost i poslušnost Rimskoj Crkvi (usp. Pkl).

Klara nam je u baštinu ostavila bogato iskustvo i istakla vrijednosti koje je ona smatrala važnim i plodnim za cijelu Crkvu. Živeći u zvanju u koje ju je Bog pozvao vjerno do kraja.

Što mi danas trebamo činiti, što Duh govori svakome od nas važno je osluhnuti.

U krugu naše franjevačke obitelji pokušajmo zajedno prepoznati što je najpotrebnije da bi sami doživjeli preobrazbu, a po nama i cijela Crkva Božja na zemlji. Ono što dugujemo Crkvi jest da oživljajuću snagu Evangelijsa učinimo prepoznatljivom i djelotvornom na svim razinama života, te i sami dopustimo da nas riječi Evangelijsa ispunjavaju, oblikuju, preobražavaju i sve više potiču da budemo istinski svjedoci pravih vrijednosti svim ljudima.

Za nas sestre kontemplativni život je naš svojstven način vršenja poslanja u Crkvi, stvaranja zajedništva u Crkvi i jednostavno - biti Crkva. Ali svima nam je izgrađivati i oživljavati Klarinu kontemplativnu dimenziju. To znači stavljati naglasak i prvotno vrednovati nutrinu, ono nevidljivo, duhovna iskustva, čineći tako korak

dalje od mentaliteta svijeta koji teži i usredotočuje se na ono vidljivo, izvanjsko, prolazno...

Na nama je da se podržavamo na tom putu izgrađujući čvrsto zajedništvo i uspostavljajući dijalog. Na nama je da oblikujemo sebe i druge za slobodne, radosne, pune vjere i prema drugima otvorene osobnosti.

Krenimo na popravak, svjesni da svaka naša životna odluka i dobar odabir vrijednosti imaju uvijek duboko eklezijalno značenje.

s. Marija Josipa, OSC

Sveti Franjo i BIBLIJA

II. dio

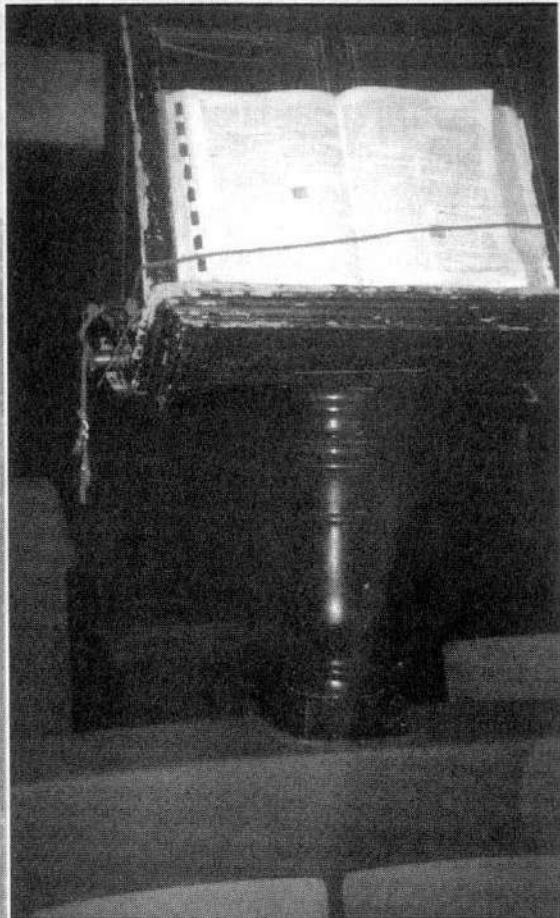

Sve ovo najrazvidnije je iz činjenice da gdje god Franjo u svojim Spisima govori o euharistiji uvijek je tu govor i o Svetom pismu. U Pismu klericima čistim pogledom vjere proniće kroz veo znakova i govori: "Ništa, naime, nemamo i ne vidimo tjelesno na ovome svijetu od samoga Svevišnjega osim tijela i krvi, imena i riječi po kojima smo stvorenji i otkupljeni iz smrti u život. Neka svi oni, koji

služe tako svetim otajstvima u sebi razmisle, a napose oni koji služe rastreseno kako su otrcani kaleži, korporali, oltarnici gdje se žrtvuje tijelo i krv našega Gospodina... Takoder se gdjekad njegova napisana imena i riječi nogama gaze; jer naravan čovjek ne prima što je od Duha Božjega". Ovo je zasigurno jedno od mesta koje nam najbolje govore o Franjinu osjećaju za Svetu pismo. U Euharistiji prisutna je pod prilikama kruha i vina Riječ Božja, utjelovljena u krilu Djevice Marije, a u Svetom pismu prisutna je ista Riječ Božja u znakovima riječi izgovorenima od proraka i apostola. Još će neposrednije to izreći u Pismu čitavom Redu: "Stoga opominjem svu svoju braću i potičem u Kristu da napisane božanske riječi, gdje god ih nađu, poštiju koliko mogu, i koliko je do njih, ako nisu dobro smještene ili nedolično leže razbacane na kakvom mjestu, neka ih pokupe i spreme, poštujući Gospodina u njegovim riječima koje je govorio. Mnogo se toga posvećuje riječju Božjom i snagom se Kristovih riječi tvori oltarski sakramenat". Potrebno je, dakle, da braća poštiju božanske riječi, časteći u njima samoga Boga koji ih izgovara. Jednako poštovanje Franjo iskazuje

božanskim riječima i euharistiji, i kao što bi pokupio posvećenu hostiju sa zemlje isto tako čini i sa božanskim riječima stavljenim na nedolična mjesta. Takav je stav Franje jednak onome kada Crkva u liturgiji iskazuje štovanje Evandelistaru noseći ga svečano uz svijeće i kadeći prije neposrednog čitanja iz njega. Franjina vjera u živu prisutnost Gospodina po božanskim riječima jeste vjera onoga koji ljubi, stoga je pred njom pun zahvalnosti i poštovanja. Njegova vjera i pobožnost prema Svetom pismu ide dotle da poštuje i sve one učene teologe koji tumače drugima božanske riječi, kao što poštuje svećenike jer se po njihovim rukama posvećuju kruh i vino u Tijelo i Krv Gospodinovu.

Ima još jedna bitna oznaka u Franjinu pristupu Bibliji koja ga u potpunosti približava koncilskoj misli: "Sveto pismo treba biti čitano i tumačeno uz pomoć istoga Duha po kojemu je i napisano" (DV 12), što je razvidno iz 7. opomene: "Apostol kaže: Slovo ubija, a Duh oživljuje (2Kor 3,6)... I one je redovnike ubilo slovo koji neće da slijede duh božanskog slova, nego više žele samo znati riječi i drugima ih tumačiti". Jasno je, dakle, za Franju da pravo razumijevanje božanskih riječi dolazi od Duha, zato će i reći u X. poglavljtu Potvrdenog pravila: "Neka braća najprije traže Duha Gospodnjega i njegovo sveto djelovanje". To se djelovanje Duha na poseban način očituje u ispravnom shvaćanju božanskih riječi tako da ona ne budu "slovo koje ubija", zbog čisto intelektualnog prihvaćanja istih, nego naprotiv, da bude počelo koje "oživljuje" i djelotvorno mijenja onoga koji ih prihvata. Duh Sveti je onaj koji omogućava da božanske riječi budu prihvачene ne samo kao odredeni

sadržaj, nego upravo kao živa prisutnost Gospodina našega Isusa Krista kojemu su braća pozvana uvijek više suočavati se. Takav prihvat božanskih riječi, u srce prožeto Duhom Gospodnjim i njegovim svetim djelovanjem, oblikuje Franju i daje ga prepoznati kao "alter Christus".

fra Rozo Brkić

*Blagoslovljen budi, gospodine
koji si me stvorio!*

Sv. Klara

